

Høringsuttalelse fra ABC Startsiden til NOU 2010:14 "Lett å komme til orde, vanskelig å bli hørt – en moderne mediestøtte"

Vi viser til høringsbrev fra Kulturdepartementet, og vil med dette gi vårt innspill til forslagene om fremtidig mediestøtte fremmet av Mediestøtteutvalget.

Selskapet ABC Startsiden har to merkevarer i markedet; Startsiden og ABC Nyheter. Begge merkevarer har sitt fundament på internett, primært på PC, men har også løsninger for mobil.

Startsiden.no er i dag en av Norges mest brukte portaler/startsider. Startsidens filosofi er å gi rask og enkel tilgang til kvalitetsinnhold i det norske markedet. Dette tilbys gjennom flere alternative søkeløsninger, oppdatert nyhetsoverblick fra de fleste kilder i det norske markedet og en redaksjonell internettkatalog som er selve fundamentet i etableringen av Startsiden.

Kulturdepartementets og regjeringens innstilling om den fremtidige mediestøtten, er en enestående mulighet til å sikre likebehandling av redaksjonelt innhold uansett plattform, og gi medieaktører anledning til å konkurrere på like vilkår. Det er veldig langt fra å være realiteten i dag, noe et samlet Mediestøtteutvalg understreker. Det igjen har konsekvenser for nettmedienes muligheter til inntjening og produktutvikling.

Vi ber derfor om fremtidsrettede løsninger som er mer treffsikre for å nå målene for den statlige mediepolitikken; å tilrettelegge for mangfold og kvalitet i mediene uavhengig av teknologisk plattform og å sikre et levende demokrati gjennom en økende debatt- og nyhetsproduksjon.

Prioritering av like vilkår

ABC Startsiden vil understreke at en ideell likestilling og harmonisering av nyheter på papir og på nett, primært vil være å utvide den eksisterende nullmomssatsen for papiraviser til elektroniske redaksjonelle produkter. Det vil på en effektiv måte bidra til å sikre like konkurransevilkår for medieaktørene. Samtidig er det en økonomisk utfordring å utvide og etablere nye områder utenfor eksisterende merverdiavgiftsregime. Likebehandling er derfor viktig.

Generelt

Målsettingene for utvalget var å vurdere innretningen av de økonomiske virkemidlene på medieområdet i sammenheng, gjennomgangen skulle være plattformnøytral og forslagene skulle være innenfor eksisterende økonomiske rammer.

Det er særlig to forhold ABC Startsiden vil påpeke innledningsvis:

ABC Startsiden registrerer at utvalget er enig om at dagens skille i merverdiavgift mellom papir og elektroniske redaksjonelle produkter, er uheldig og at ordningen er lite treffsikker. I tillegg peker utvalget på at eksisterende system med ulike moms gir administrative byrder og er vanskelig å håndtere i praksis.

De ulike moderne medieplattformene glir i stadig større grad over i hverandre, og plattformene spiller også på hverandre. Det gjør det kunstig å skille mellom nyheter som produseres for papir og nyheter som produseres for internettbaserte medier. Stadig flere papiraviser og fagblader kommer ut som PDF-versjon eller iPad-versjoner, som man kan abonnere på. Hvordan disse løser den ulike merverdiavgiftssatsen i dag, om man abonnerer

på både papir- og digitalutgaven, er uvisst. Det redaksjonelle arbeidet som blir gjort er det samme, noe som gjør skillet unaturlig.

For det andre mener ABC Start siden at det er nødvendig å utforme virkemidler etter hvordan folk bruker mediene i dag, og hva som vil være førende tendenser for moderne mediebruk fremover. Befolkningen under 30 år leser i mindre grad enn en eldre befolkningsgruppe nyheter i papiraviser. At ungdom i stadig større grad velger nettbaserte medier som kilde til nyheter, bør gi implikasjoner for mediepolitikken både i forhold til å sikre bærekraftige medieplattformer og en kvalitetsmessig utvikling av innholdet.

Lik konkurranse sikrer variasjon og mangfold

ABC Start siden er enig med Mediestøtteutvalget i at avgiftsfritaket for papiraviser har vært medvirkende til utviklingen av det avisbildet vi ser i Norge i dag.

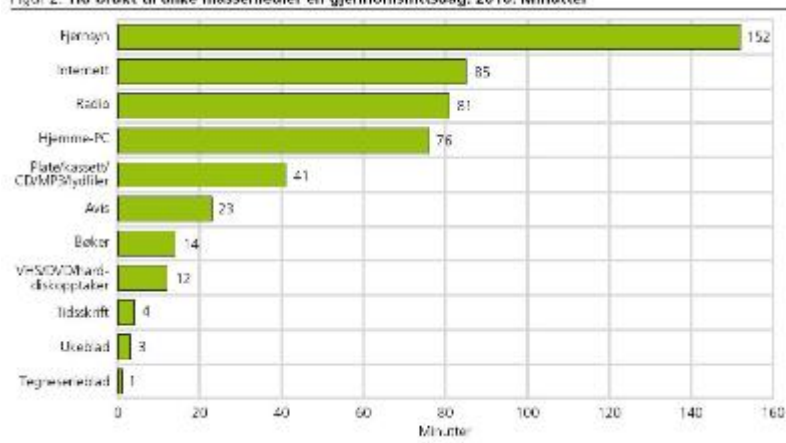
En fortsettelse av avgiftsfritaket som tilgodeser kun én medieplattform vil være å sementere et system tilpasset gårsdagens medievirkelighet. Støtteordningen slik den er utformet i dag, er et hinder for avgjørende innovasjon og omstilling i mediebransjen.

Ser vi på lese- og opplagstallene for avisene fra 2010, viser de en sterk negativ trend for lesertallene samtidig som løssalget av aviser og abonnemeter går sterkt tilbake. Lesertallene har falt med hele 8,5 prosent siden 2009. Folk kjøper færre aviser, og andelen som leser trykte aviser har sunket i perioden fra 2001 og til 2010. I samme periode økte leserne av nyheter i nettaviser kraftig fra 10 til 43 prosent (SSB, Mediebarometer 2010).

Start siden har i dag nærmere 900.000 daglige unike brukere og konkurrerer med Dagbladet om å være Norges tredje mest brukte nettsted etter VG og msn.no.

Tabellen nedenfor viser at folk nå bruker over tre ganger så lang tid på internett i løpet av en dag enn på papiraviser.

Figur 2. Tid brukt til ulike massemedier en gjennomsnittsdag, 2010. Minutter

SSB Norsk mediebarometer 2010

Vridningen mot nettmedier, ikke minst blant de yngre befolkningsgruppene, gjør at behovet for godt redaksjonelt stoff er stort på ulike medieplattformer. For å sikre alle befolkningsgrupper et variert og mangfoldig medietilbud også i fremtiden, er det nødvendig å sikre likebehandling av nyhetsprodusenter uavhengig av plattform. Det må være mulig å lage redaksjonelt gode nyhetssaker på nett uten å måtte være en papiravisprodusent i tillegg. Man kan risikere et demokratisk underskudd dersom nettbaserte medier blir nedprioritert i

mediepolitikken, og at deler av befolkningen vil motta nyheter av lavere kvalitet på sine ønskede plattformer.

Slik det er i dag er avisene med avgiftsfritak, og produksjonsstøtte, i direkte konkurranse på nettet med aktører som ABC Start siden, som ikke har mulighet til å motta slik støtte. Dette er konkurransevridende vilkår. Den eneste naturlige løsningen på dette er lik moms for alle medier, uavhengig av om nyhetene går ut på papir, via internett, søk eller til iPad/lesebrett.

Nettet er leverandør av nyheter på linje med avisene

Når målet for mediestøtten er å sikre god journalistisk kvalitet i et mangfold av mediearenaer, bør støtten knyttes til journalistikk og redaksjonelle kostnader. Det vil innebære en langt mer treffsikker støtte enn dagens momsfritak, støtten vil være uavhengig av plattform og den vil gi en ønsket omstilling fra papir til nett og elektroniske plattformer. En slik støtte direkte rettet inn mot journalistisk produksjon og redaksjonelt innhold, uansett publisering på nett eller papir, vil bidra til å heve kvaliteten på det nyhetsproduktet folk velger. For den yngre delen av befolkningen, men også i et sosialt perspektiv, er det viktig at vi har en mediepolitikk som ikke skaper et kvalitetskille mellom nyheter som er lett tilgjengelige på internett og nyheter som kun er tilgjengelige i papiraviser.

Internett som nyhetskanal har bedre plass, lavere distribusjonstid, og lavere produksjons- og distribusjonskostnad enn papiravisene. Det betyr at det går raskere for nyhetsproduserende journalister å nå sitt publikum via nett. I store nyhetssaker der folk ønsker å følge utviklingen tett, er internett som nyhets- og distribusjonskanal overlegen. Nyheten kommer først på nett, og det skjer en kontinuerlig oppfølging på nett. Det er nok å vise til for eksempel tsunamien i Japan hvor nyheter på nettet naturlig nok var betraktelig mer oppdaterte enn i papiravisene.

Den lave produksjonskostnaden medfører også at det kan være lønnsomt å produsere nyheter innenfor nisjer som vil bli for snevre for en papiravis. Det gir mulighet for folk over hele landet til å følge nyheter innenfor deres ønskede fagområde eller interesseområde. Samtidig betyr plassen som er til rådighet, at det er rom for både store, generelle nyhetsprodusenter og nisjenyheter. Det gjør også at nyhetsleverandører på nett i mindre grad enn papiraviser behøver å begrense antall vinklinger eller perspektiver på en sak, noe som gir folk muligheten til å se en nyhet eller et samfunnsspørsmål fra flere perspektiver. Nettet er et lavterskeltilbud som sikrer tilgang til redaksjonelle produkter for alle.

Det er derfor ikke lenger slik at medienes demokratibærende funksjoner kun er knyttet opp til presse miljøene og redaksjonene som befinner seg i papiravisene.

Produksjonsstøtte uavhengig av plattform

Historisk har også produksjonsstøtten vært basert på plattformspesifikke kriterier, nemlig å sikre nummer to-aviser og lokalaviser, på papir. Mediestøtteutvalget foreslår å beholde innrettingen mot økonomisk vanskeligstilte aviser med dagspressekarakter, men vil gjøre den plattformuavhengig.

ABC Start siden ser at dette er positivt fordi det kan åpne opp for flere digitale produkter og plattformer. Samtidig vil gjennomføringen av forslaget innebære nok en konkurransevridning i forhold til redaksjonelle nettaviser. Når kriteriene derfor blir justert, mener ABC Start siden at omfanget av produksjonsstøtten eller tilskuddet, må bli utvidet til også å omfatte redaksjonelle nyhetsleverandører på nett.

Lik konkurranse er avgjørende

ABC Start siden vurderer at det er helt avgjørende å utforme en ny mediestøtte for fremtiden som sikrer lik konkurranse mellom medieaktører, og innføre null moms på redaksjonelt innhold uavhengig av plattform.

